

Sätters kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Stora Skedvi skola i Sätters kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sätters kommun att senast den **29 juni 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Sätters kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att:

- alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet,
- kränkningar anmäls och utreds i enlighet med skollagen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Sätters kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska:

- se till att eleverna erbjuds studie- och yrkesvägledning av personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses.

Ytterligare brist

Skolinspektionen konstaterar att Sätters kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna får garanterad undervisningstid i samtliga ämnen samt i elevens val. (10 kap. 5 § skollagen, timplan för grundskolan, bilaga 1 till skollagen)
- Eleverna erbjuds möjlighet att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen inom ramen för undervisningen i elevens val. (10 kap. 4 § skollagen)

Åtgärder

Rektorn ska:

- se till att eleverna får garanterad undervisningstid i samtliga ämnen samt i elevens val,
- se till att eleverna erbjuds möjlighet att fördjupa och bredda sina kunskaper i ett eller fler ämnen inom ramen för undervisningen i elevens val.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att flera elever är otrygga i skolan, samt att alla kränkningar som kommer till personalens kännedom inte anmäls till rektorn. Tillsynen visar också att skolan saknar studie- och yrkesvägledare eller person som ansvarar för de frågorna. Skolinspektionen bedömer dessutom att elever inte får sin garanterade undervisningstid och att elevens val inte alltid används för att fördjupa eller bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det målinriktade arbetet för att motverka kränkande behandling brister

Skolinspektionens utredning visar att flera elever är otrygga i skolan. Tillsynen visar också att alla kränkningar som kommer till personalens kännedom inte anmäls till rektorn. Skolans framtagna rutiner är inte implementerade hos personalen avseende när anmälningar till rektorn ska ske. Förutom att detta riskerar att resultera i att kränkningar inte utreds och åtgärdas, innebär det också att inte heller rektorn kan anmäla alla uppgifter om upplevd kränkande behandling vidare till huvudmannen. En följd av detta är att huvudmannen inte får en bild av hur verksamheten vid skolenheten fungerar i detta avseende.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i

förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens utredning

I intervju med Skolinspektionen beskriver flera elever en otrygg skolsituation, de yngre eleverna beskriver att de är rädda för andra elever och vikarier. De äldre eleverna beskriver elever som kränks av andra elever och personal som de uppfattar inte ingriper. Kuratorn beskriver under intervjun med elevhälsan att eleverna kan vilja ha mera stöd och hjälp av lärarna när det uppstår konflikter. Inför Skolinspektionens besök genomfördes, redan hösten 2016, en enkätstudie för eleverna i årskurs 5. Eleverna i studien går nu i årskurs 6, och resultatet av studien visar att eleverna upplevt problem med trygghet under en längre tid. Studien visade att upplevelsen av trygghet i skolan var lägre för skolans elever än för samtliga elever i riket i årskurs 5. Medelvärde för skolans elever var 7,4 och för samtliga elever i riket 8,5 på en tiogradig skala, där ett högre värde är positivt. Eleverna anger också att det finns vuxna de är rädda för i skolan. Medelvärde för eleverna i skolans svar var 9,8 medan medelvärde för elever i riket var 8,9, där ett lägre värde är positivt. Dessutom visade studien att eleverna upplever att de vuxna reagerar i lägre grad vid kränkningar än i riket i övrigt, medelvärde för skolans elever var 6,9 medan det var 8,1 för elever i riket.

Avseende skolans rutiner för att hantera kränkningar beskriver rektorn under intervjun med Skolinspektionen att alla upplevda kränkningar anmäls till rektorn, som beslutar om vem som ska utreda kränkningarna. Båda lärargrupperna beskriver däremot att det förekommer att kränkningar inte anmäls till rektorn. Lärarna beskriver också situationer där de överlåter på vårdnadshavare och elever att avgöra om händelser ska anmälas som kränkning eller inte.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Stora Skedvi skolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Sätters kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Brister i elevernas studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att skolans elever inte får studie- och yrkesvägledning av personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses. Visserligen framkommer av dokumentation att eleverna i årskurs 6 träffar en studievägledare från en annan skola inför val till årskurs 7 och att eleverna praktiserar under mellanstadiet. Av utredningen framgår dock att det saknas personal som fått ett särskilt ansvar för att hantera frågorna om studievägledning. Bristerna riskerar att medföra att eleverna inte får det stöd de behöver för att kunna göra välgrundade val inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens intervju med skolans rektor framkommer att det saknas studie- och yrkesvägledning för skolan. Visserligen innehåller en del av undervisningen i samhällsorienterande ämnena studie- och yrkesvägledning men ytterligare behövs.

Lärare från båda intervjuade lärargrupperna bekräftar, under intervju med Skolinspektionen, att det saknas en studie- och yrkesvägledare men att de behandlar studie- och yrkesvägledning inom ramen för undervisning i de samhällsorienterande ämnena. Ena lärargruppen berättade att det saknas plan för studie- och yrkesvägledning på skolan. Andra lärargruppen berättade att det saknas någon som har ett övergripande ansvar över studie- och yrkesvägledning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Stora Skedvi skolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Sätters kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ytterligare brist*Garanterad undervisningstid och elevens val*

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte säkerställer att eleverna får sin garanterade undervisningstid. Utredningen visar att lärare ger elever ledigt från den ordinarie undervisningen för att delta i kulturskolans verksamhet. Rektorn säger visserligen att all kulturskolans verksamhet bedrivs utanför skoltid och ena lärargruppen för i kommentar till protokollet fram att de flesta eleverna har sina musiklektioner under raster och att en elev spelar instrument under elevens val. Oaktat detta finner Skolinspektionen det styrkt att elever går ifrån undervisningen för att delta i kulturskolans aktiviteter. Utredningen visar också att en del elever använder lektionstiden för elevens val till att läsa in undervisningen de beviljats ledigt för. Skolans hantering av undervisningen riskerar att medföra att elever inte får sin garanterade undervisningstid tillgodosedd samt att de inte erbjuds möjlighet att använda elevens val till att fördjupa och bredda sina kunskaper inom ramen för elevens val.

Rättslig reglering

Av timplanen för grundskolan, bilaga 1 till skollagen, framgår totalt garanterat antal timmar i undervisningstid för grundskolans olika ämnen samt elevens val. Exempelvis framgår att garanterad undervisningstid i matematik är 1 125 och i de samhällsorienterande ämnena 885. Elevens val ska minst omfatta 382 undervisningstimmar. Av

skollagen framgår att undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framkommer att elever går ifrån undervisningen för att delta i kulturskolans undervisning.

Vid intervju med elever i årskurs 2 och 3 framgår att elever går ifrån lektioner för att spela gitarr och att de får läsa klart sina ämnen på "göra klart" stunden. Vid intervju med eleverna i årskurs 4 till 6 framkommer att elever går ifrån lektioner för att spela instrument. De berättar att elever i årskurs 4 går ifrån matematiklektioner och delar av lektioner i samhällsorienterande ämnen.

Vid intervjun med lärare från förskoleklass till årskurs 3 framkommer att en lärare säger nej till att elever går från lärarens lektion, några lärare sa att det förekommer att elever går ifrån mindre delar av lektioner och ytterligare två lärare sa att det förekommer att elever går ifrån lektioner för att spela. I kommentar till protokollet framkommer att de flesta elever spelar instrument på raster och att en elev använder sin tid för elevens val för att spela instrument. Lärarna i årskurs 4-6 säger under intervjun att läraren avgör om eleven får gå ifrån på lektionstid eller inte och att det hanteras olika mellan lärare. I kommentar till protokollet förtydligar lärarna att elever, i möjligaste mån spelar instrument på raster. De skriver också att elever går ifrån ordinarie lektioner efter samråd med undervisande lärare, musiklärare och föräldrar. Förlorad undervisning kan tas igen under elevens val lektioner.

Rektorn säger under intervjun att musikundervisningen bedrivs utanför skoltid och på raster.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Stora Skedvi skolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Sätters kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sätters kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sätters kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sätters kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Sätters kommun uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Lena Högback

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Högback

X Henrik Fredriksson

Föredragande
Signerat av: Henrik Fredriksson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Stora Skedvi skola

Fakta om Stora Skedvi skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Sätters kommun under hösten 2017. Stora Skedvi skola besöktes av Skolinspektionen den 14 och 15 november 2017.

Stora Skedvi skola är en kommunal grundskola med totalt 161 elever läsåret 2016/17. Verksamheten omfattar förskoleklass med 25 elever, grundskola årskurserna 1-6 med 136 elever och fritidshem med 80 elever.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolverkets statistik avseende betygsresultat för årskurs 6 vårterminen 2016/17 visar att 80,8 % av eleverna uppnådde kunskapskraven i alla ämnen jämfört med 77,7 % i riket i övrigt. Eleverna hade högre resultat än riket i idrott och hälsa, musik och bild. I övriga ämnen lägre resultat än riket.

Enligt Skolverkets statistik avseende resultaten för de nationella proven i årskurs 6 läsåret 2016/17 är de högre än riket i matematik och lägre än riket i svenska och engelska.

Trygghet och studiero

Skolinspektionens enkät som genomfördes hösten 2016 fick för få svar från elever i årskurs fem sammanlagt för att visa elevernas svar i procent, men de finns beskrivna i indexform. De sammanvägda svaren på elevernas upplevelse av studieron visar på lägre resultat än riket i övrigt. Även på frågan om trygghet i skolan är resultaten lägre för skolans elever i årskurs 5 än för samtliga elever i årskurs 5. Enligt elevernas svar finns det vuxna de är rädda för, enligt elevernas svar så reagerar de vuxna också i lägre grad vid kränkningar än i riket i övrigt.